

BESTAANDE INDICATOREN VOOR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

An Vercalsteren

An.vercalsteren@vito.be

VITO – Unit Duurzaam Materialenbeheer

Minaraad hoorzitting: Indicatoren voor een circulaire economie – 18/5/2017

OUTLINE

- **Bestaande indicatoren/initiatieven op Europees niveau**
 - Resource Efficiency Scoreboard
 - Raw Materials Scoreboard
- **Onderzoek van het ETC/WMGE voor het Europees Milieuagentschap**
 - Onderzoek naar nieuwe indicatoren
 - Circular Economy reports
- **Indicatoren Domestic Material Consumption en Raw Materials Consumption op Vlaams niveau**

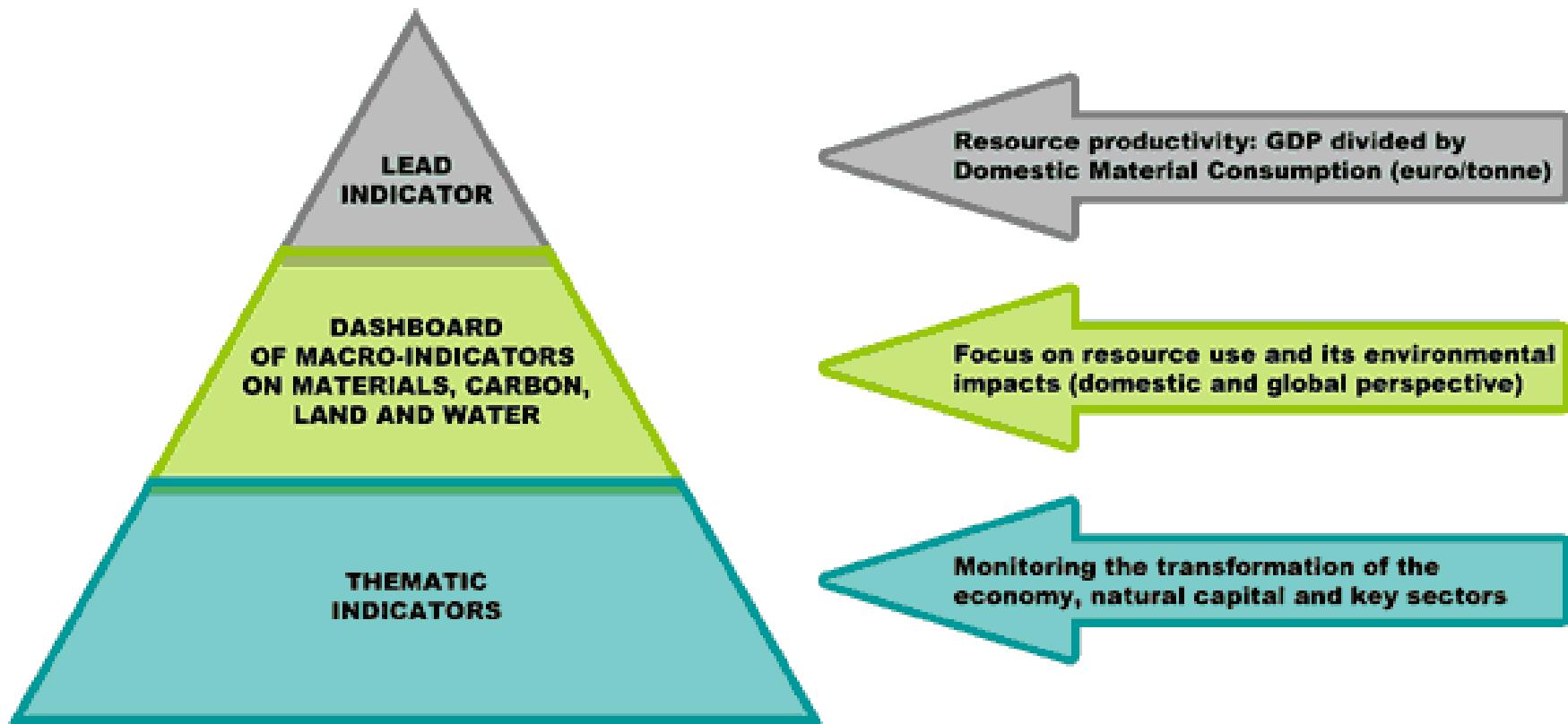
BESTAANDE INDICATOREN OP EUROPEES NIVEAU

- Nood aan **indicatoren** om voortgang van Circulaire Economie op te volgen
- **Bestaande indicatoren → materiaalstromen:**
 - Import, export en ontginding van grondstoffen
 - Hergebruik en recyclage
 - Recyclage indicatoren voor specifieke afvalstromen (bv. bouw en sloep afval)
- Bestaande indicatoren dekken **onvoldoende**:
 - Levensduurverlenging
 - Meer efficiënt gebruik
 - Niet-materiaalgerelateerde maatregelen (duurzame consumptie, aandeel deeleconomie, veranderingen in business modellen, etc.)

→ Nood aan bijkomende nieuwe indicatoren

EU RESOURCE EFFICIENCY SCOREBOARD (EURES, 2014)

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/environmental-data-centre-on-natural-resources/resource-efficiency-indicators/resource-efficiency-scoreboard>

EU RESOURCE EFFICIENCY SCOREBOARD (EURES, 2014)

Indicator classification	Sub-theme	Indicator
Lead Indicator	Resources	Resource productivity
Dashboard Indicators	Land	Built-up areas Productivity of artificial land
	Water	Water exploitation Index Water productivity
	Carbon	greenhouse gas emissions per capita Energy productivity Energy dependence Share of renewable energy
Thematic Indicator 1: Transforming the economy	Waste into a resource	Generation of waste Landfill rate of waste Recycling rate of municipal waste Recycling rate of e-waste
	Supporting research and innovation Getting the prices right	Eco-Innovation Index Environmental tax revenues Energy taxes
Thematic Indicator 2: Nature and Ecosystems	Biodiversity	Common farmland bird species Areas under organic farming Landscape fragmentation
	Safeguarding clean air Land and soils	Urban exposure to particulate matter (PM10 and PM25) Soil erosion Gross nutrient balance in agricultural land-nitrogen and phosphorus
Thematic Indicator 3:	Addressing food	Daily calorific Intake per capita
Key areas	Improving buildings Ensuring efficient mobility	Household energy consumption by fuel Average carbon dioxide emissions per kilometre from new cars Pollutant emissions from transport (NO _x , PM10, volatile organic compounds) Modal split of passenger transport Modal split of freight transport

EU RESOURCE EFFICIENCY SCOREBOARD (EURES, 2014)

Resource productivity (lead indicator) (BBP/DMC)

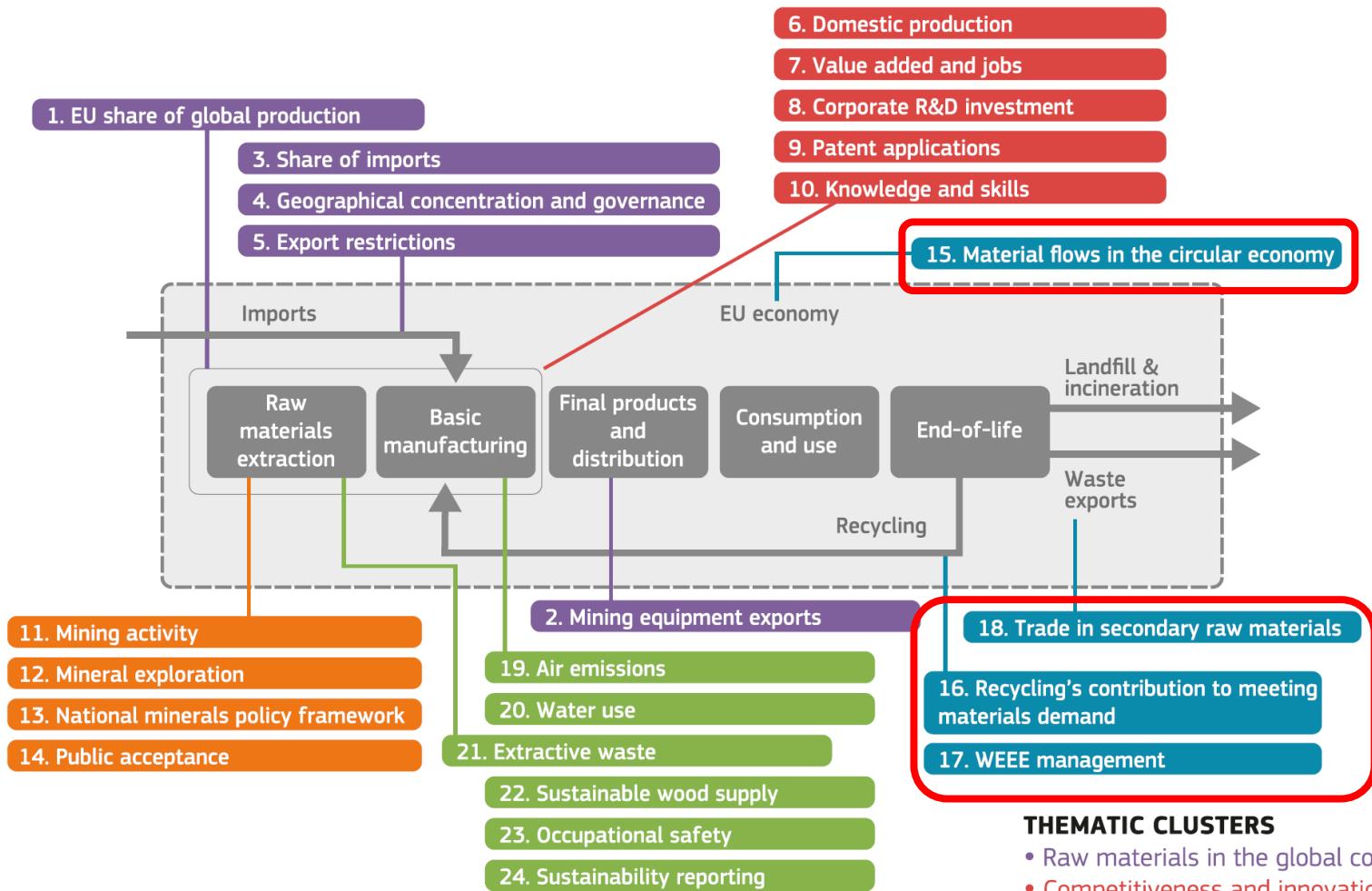
- Maat voor efficiënt gebruik van grondstoffen (DMC) om goederen en diensten te produceren (BBP)
- Uitgedrukt in absolute hoeveelheden: EUR/kg
- Meet voortgang van lidstaten t.o.v. referentiejaar (2000)
 - Indien BBP sneller stijgt dan DMC
 - Verbetert resource productivity
 - Ontkoppelt economische activiteit van materiaalgebruik

→ Ook nog: *DMC per capita (dashboard indicator)*

RAW MATERIALS SCOREBOARD (EIPRM, 2016)

European Innovation Partnership (EIP)

THEMATIC CLUSTERS

- Raw materials in the global context
- Competitiveness and innovation
- Framework conditions for mining
- Circular economy and recycling
- Environmental and social sustainability

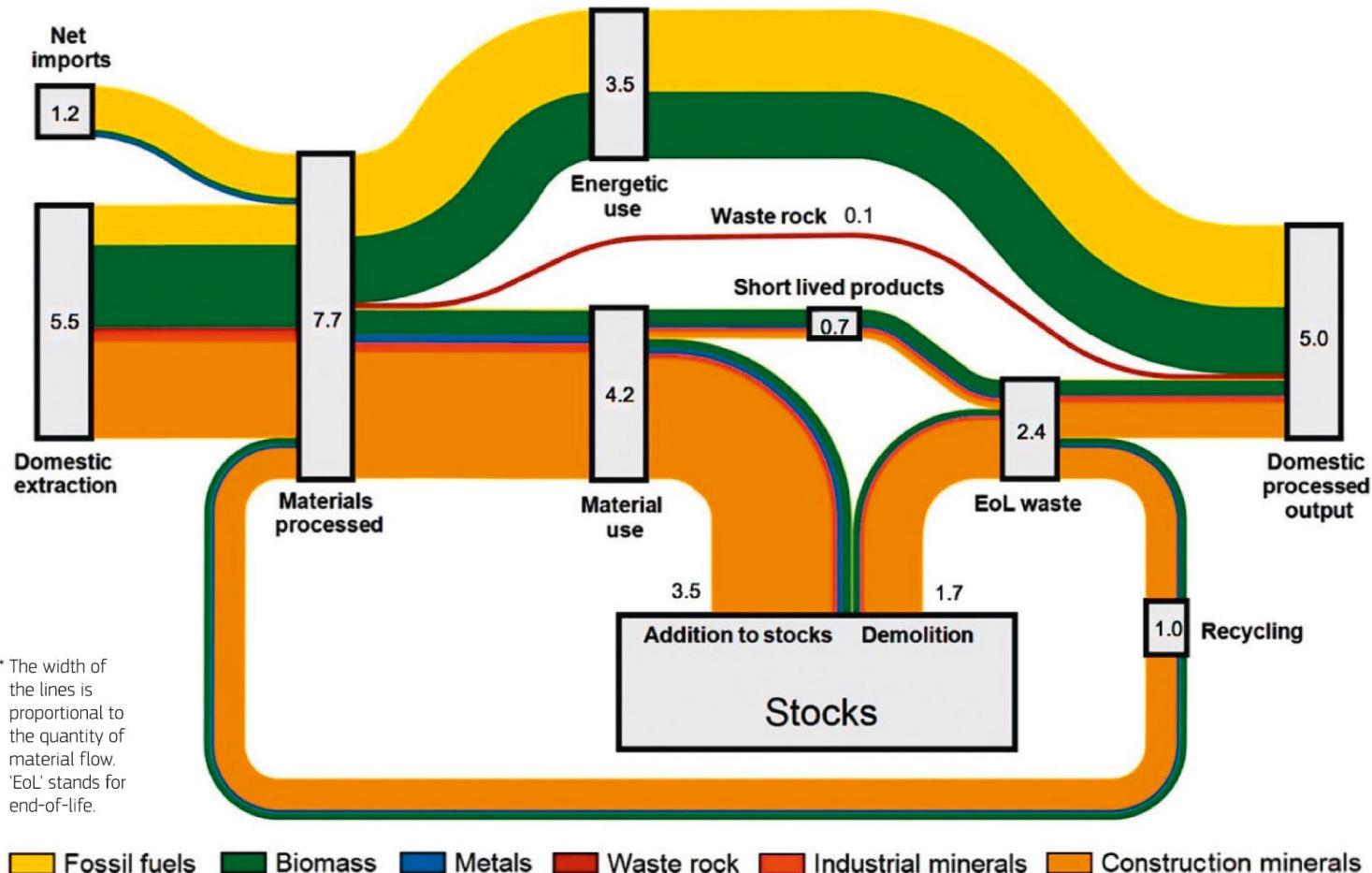
RAW MATERIALS SCOREBOARD (EIPRM, 2016)

15. Material flows in the circular economy

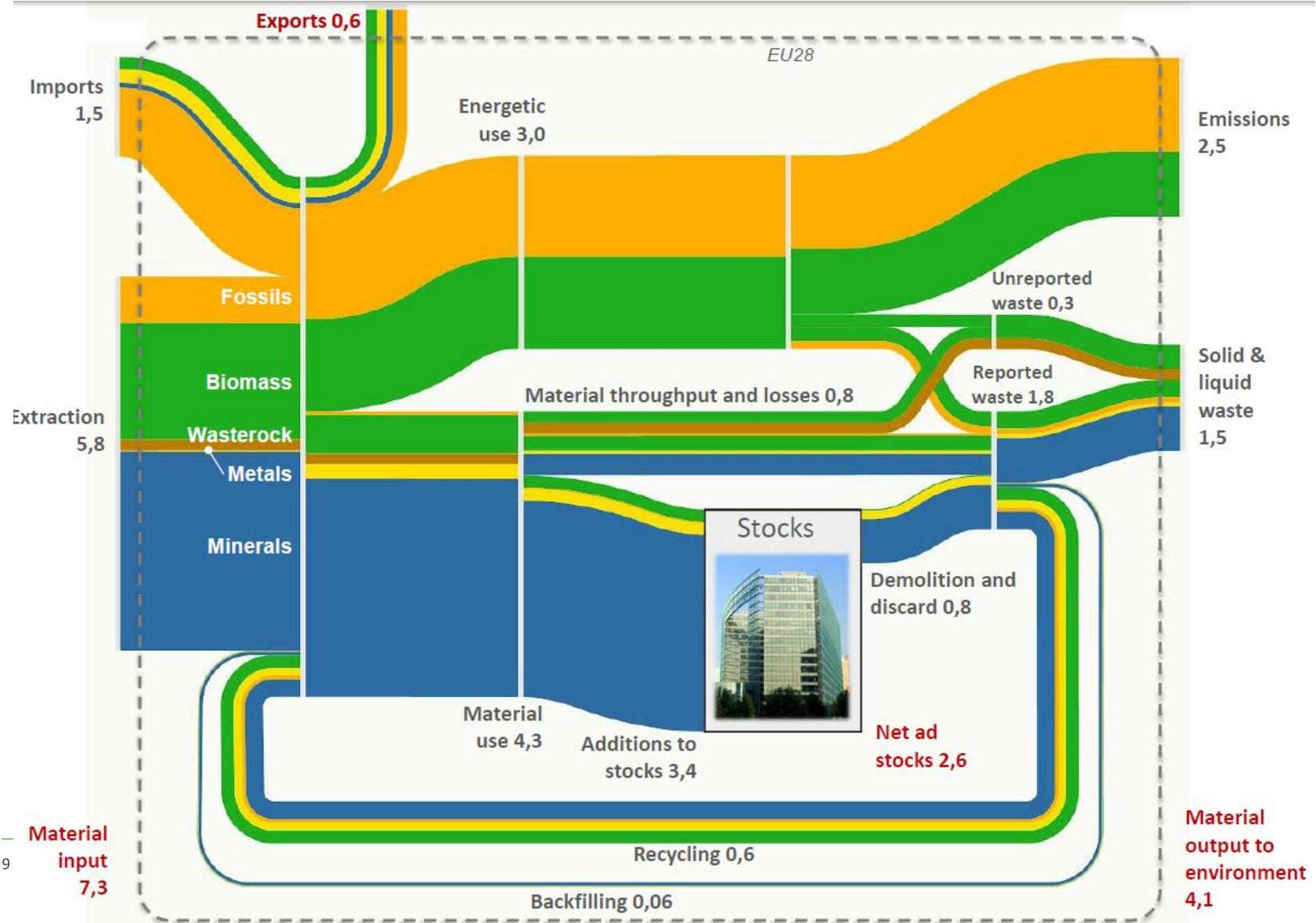
Figure 32: Material flows in the EU-27 economy (2005)¹³⁸

EU-27

Flows in Gt in 2005

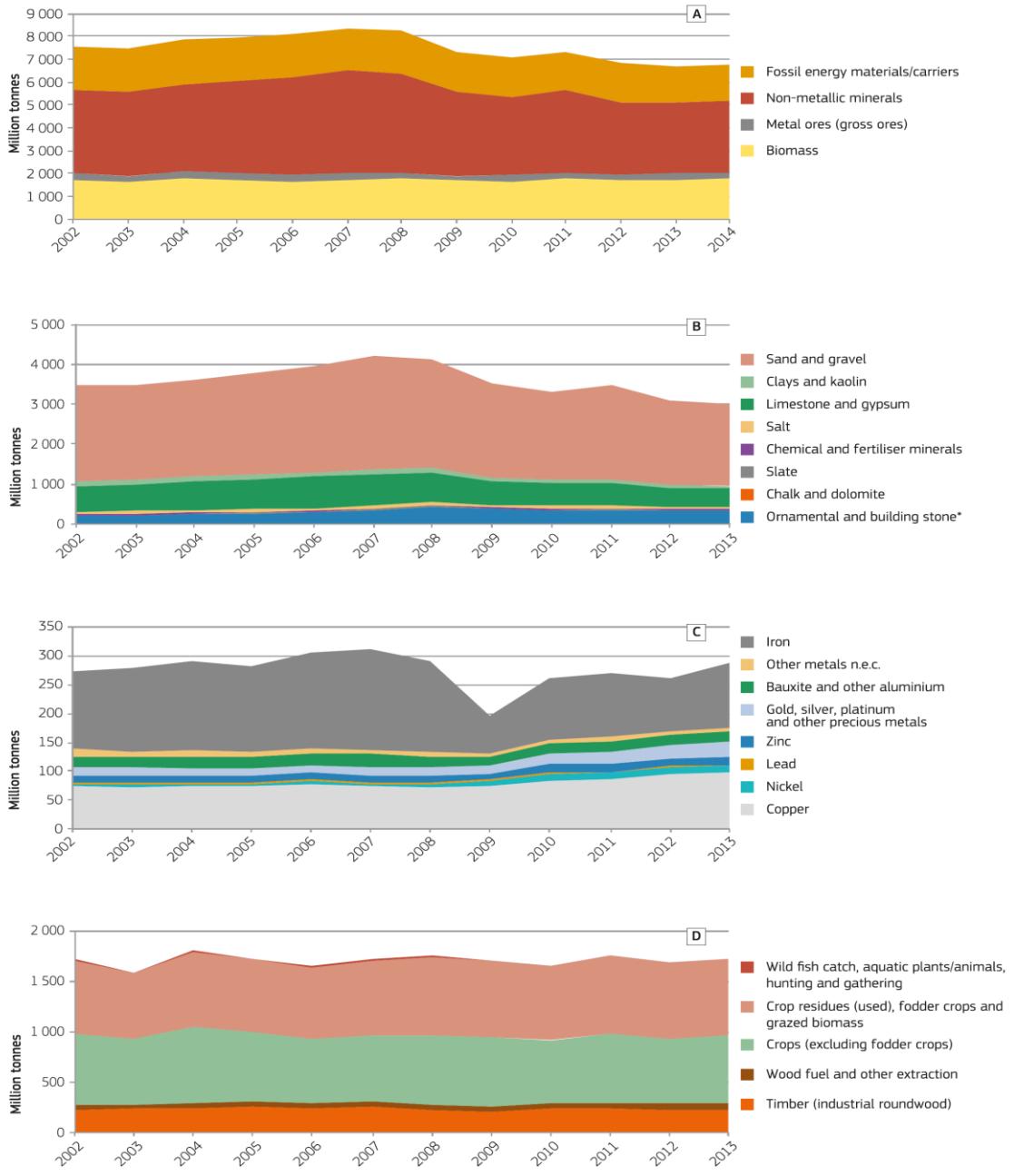
UPDATE 2014 – NIET OPGENOMEN IN RAW MATERIALS SCOREBOARD 2016

RAW MATERIALS SCOREBOARD

15. Material flows in the circular economy

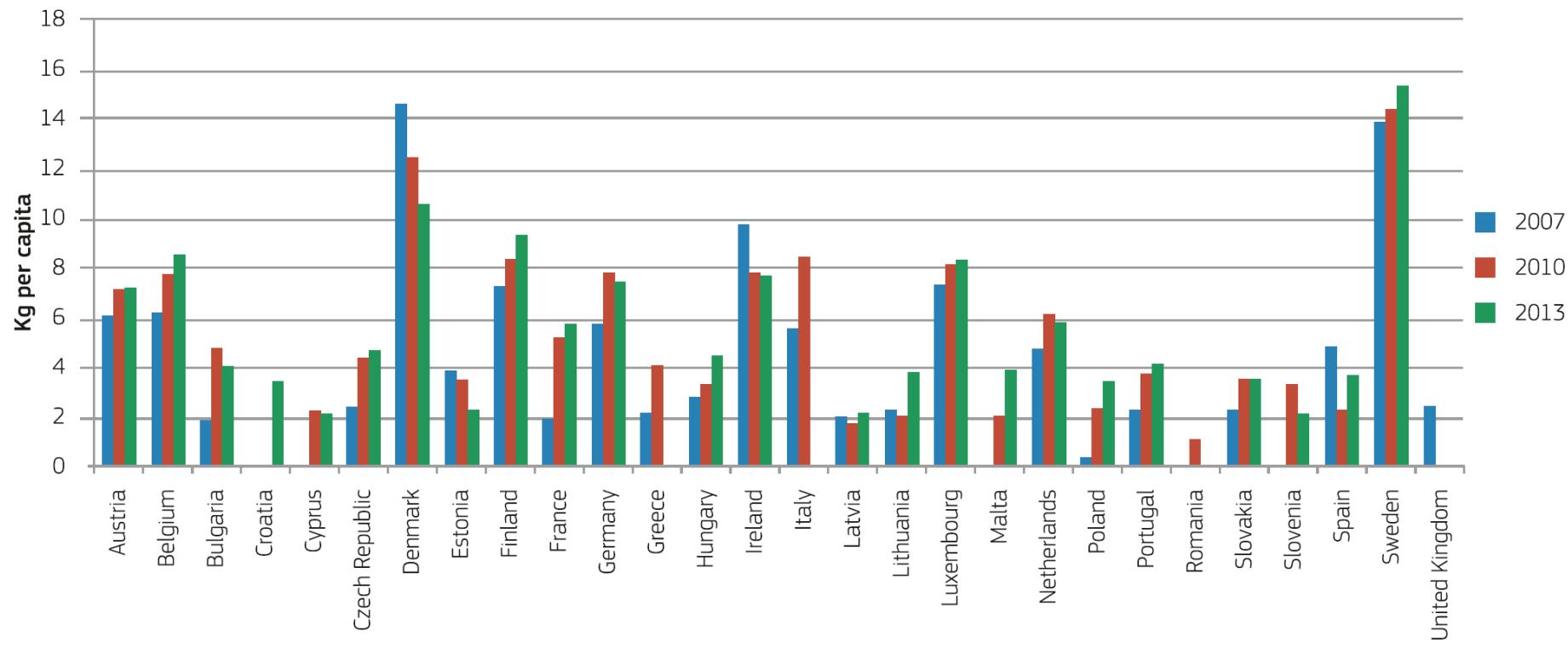
Figure 33: Domestic material consumption by resource category (EU-28, 2002–2013)¹⁴²
 (A: Main raw materials groups; B: non-metallic minerals; C: metals; and D: biomass)

RAW MATERIALS SCOREBOARD (EIPRM, 2016)

17. WEEE management

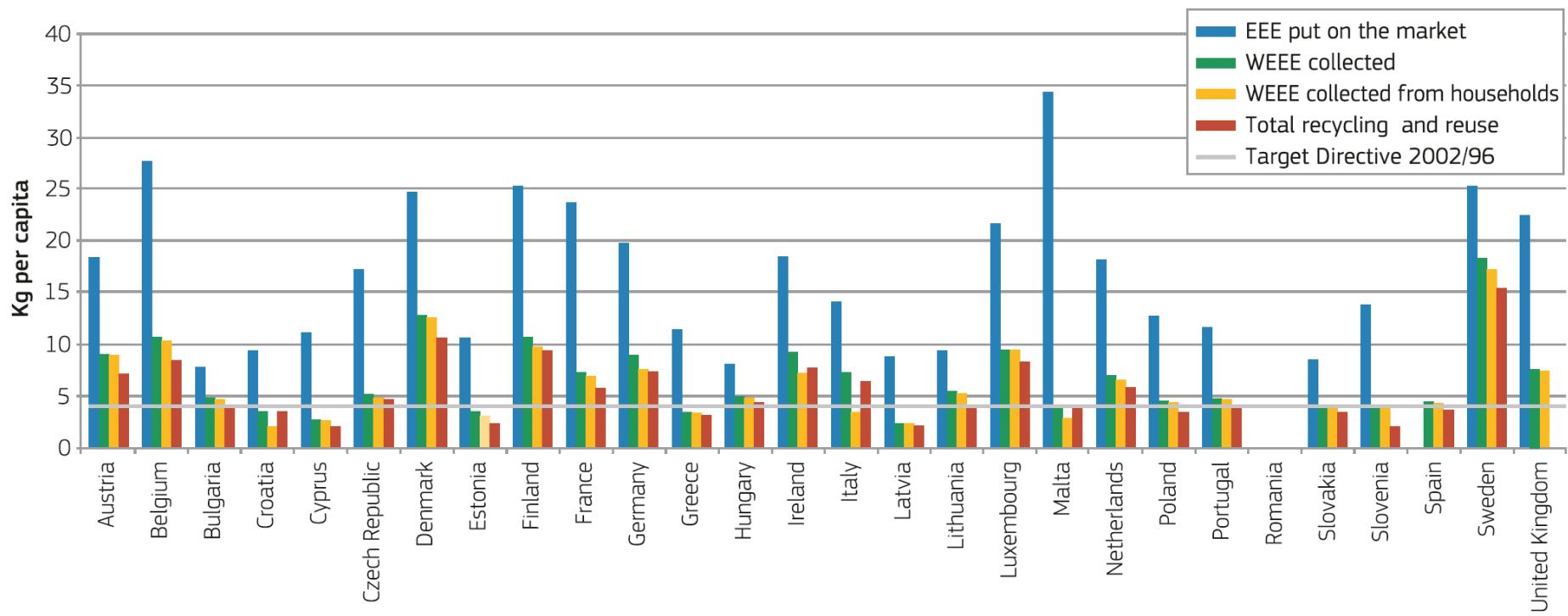
Figure 35: Reuse and recycling of WEEE per capita (EU-28, 2007-2013)¹⁵⁵

RAW MATERIALS SCOREBOARD (EIPRM, 2016)

17. WEEE management

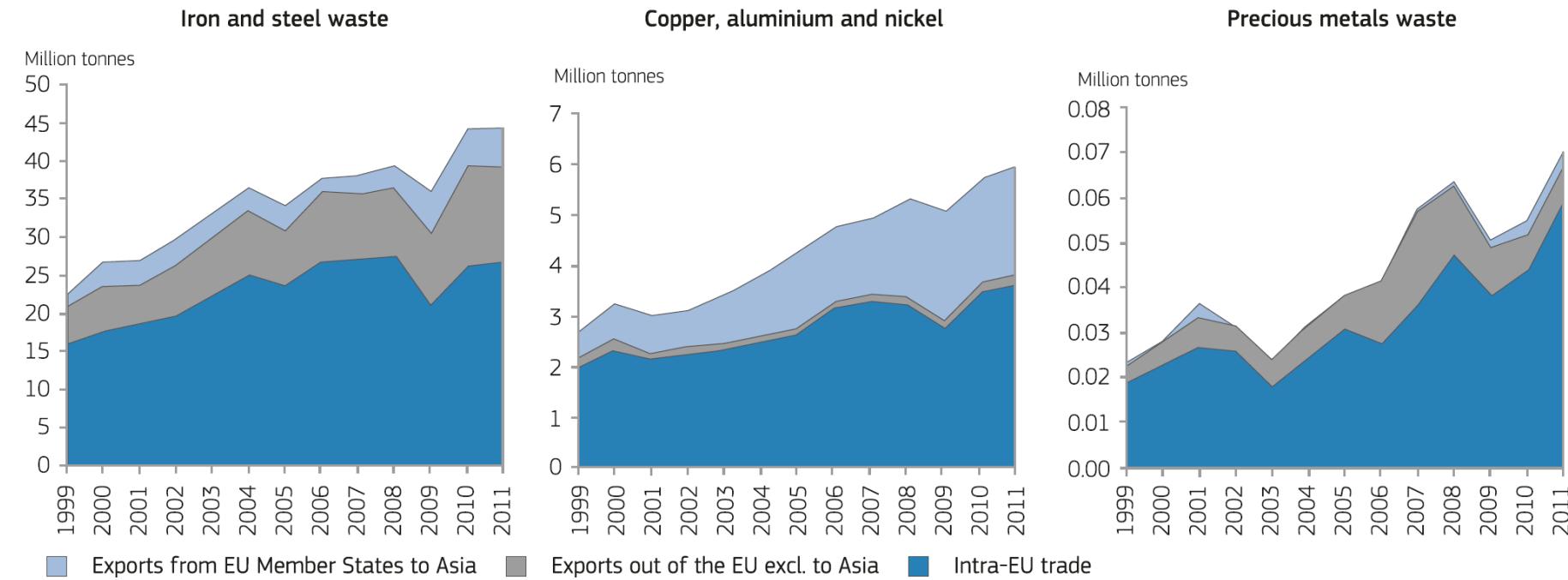
Figure 36: Electrical and electronic equipment put on the market, WEEE collected, reused and recycled (2013)¹⁵⁹

RAW MATERIALS SCOREBOARD (EIPRM, 2016)

18. Trade in secondary raw materials

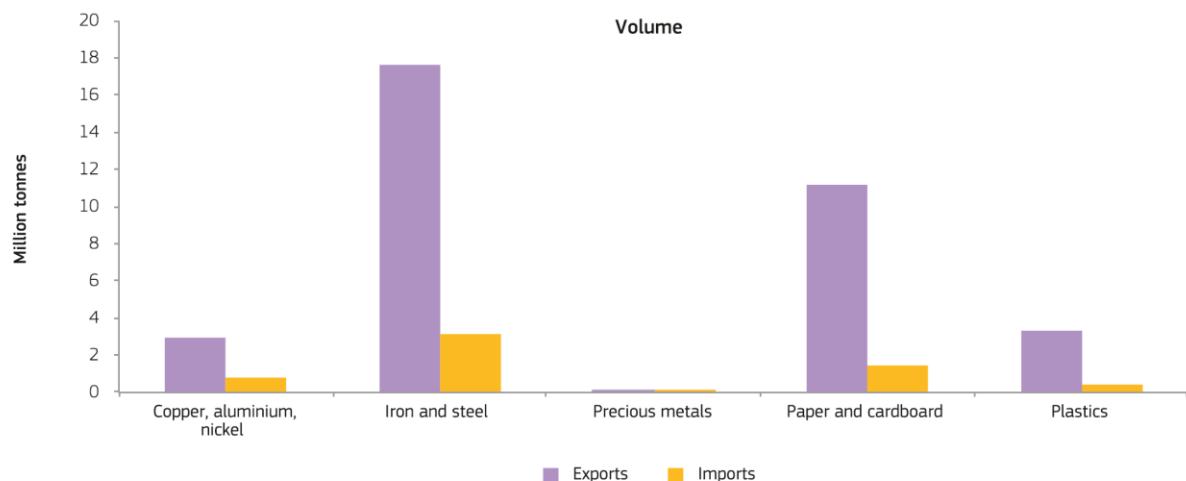
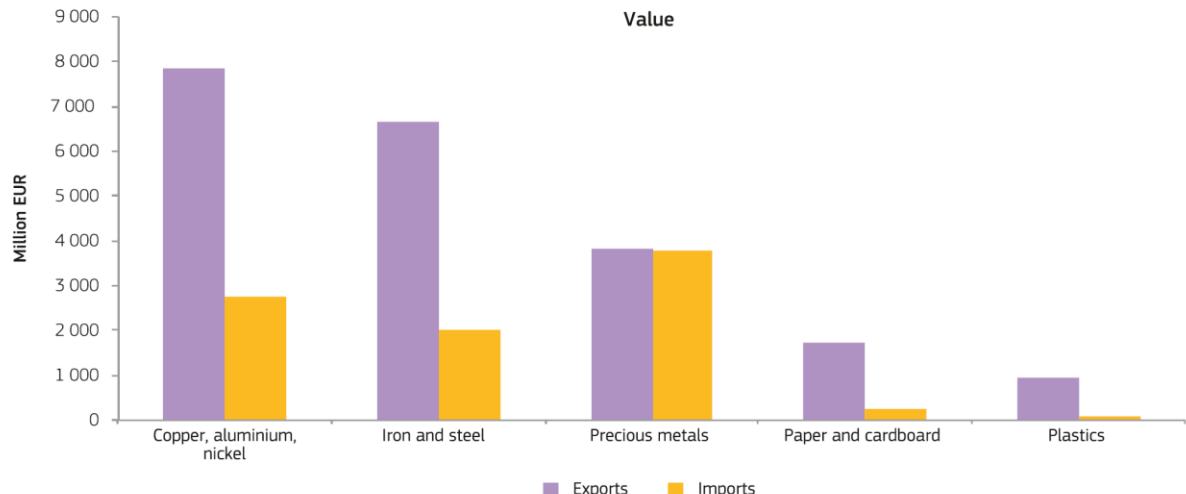
Figure 37: Gross exports of selected waste materials (1999-2011)¹⁶⁴

RAW MATERIALS SCOREBOARD (EIPRM, 2016)

18. Trade in secondary raw materials

Figure 38: Trade in selected waste materials to and from the EU (2011)¹⁶⁸

TOEKOMSTIGE ACTIES

Update van Raw Materials Scoreboard 2018

- Gelijkwaardige voorstelling gebaseerd op meest recente data
- Nieuwe databronnen/methodologieën voor bestaande indicatoren
- Nieuwe onderwerpen/indicatoren voor sommige thematische clusters

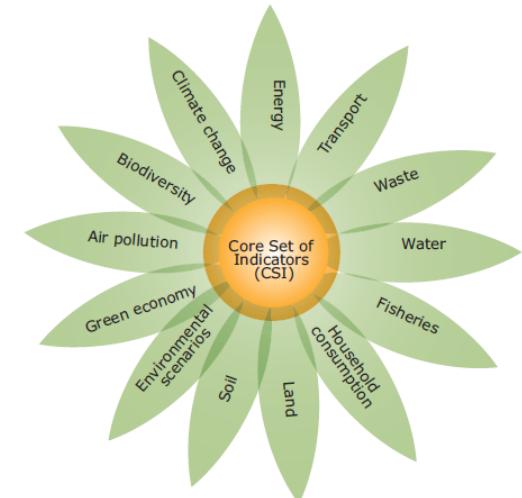
Monitoring framework for the CE

- Indicatorenset (10 indicatoren)
 - Productie en consumptie
 - Waste management
 - Secundaire materialen
 - Competitiviteit, innovatie, economie
- Op basis van **bestaande data**, ingezameld door Eurostat

ONDERZOEK VAN HET ETC/WMGE VOOR HET EUROPEES MILIEUAGENTSCHAP

- Bestaande EEA indicatoren focussen op Groene Economie:
 - **Core Set Indicatoren (CSI)**
 - 42 indicatoren, gestructureerd in 6 thematische gebieden
 - Keuze van thema's o.b.v. beleidsprioriteiten
 - Enkel indicatoren die regelmatig worden geüpdated door EEA
 - **State and Outlook of the Environment Report series (SOER)**
- Geen specifieke focus op Circulaire Economie

Themes	Number of indicators
Air pollution	11
Biodiversity	27
Climate change	46
Energy	11
Environmental scenarios	2
Fisheries	3
Green economy	1
Household consumption	1
Land	1
Soil	1
Transport	20
Waste	2
Water	11
Total	137

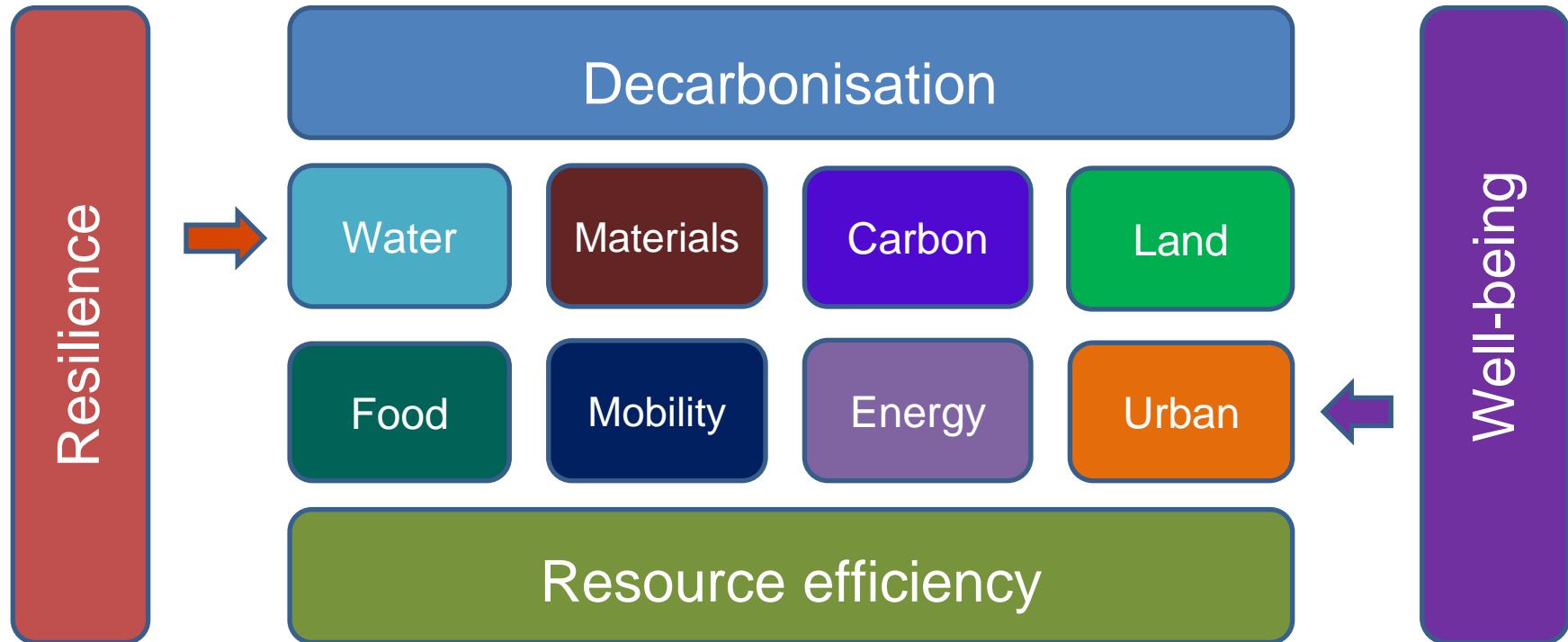
ONDERZOEK VAN HET ETC/WMGE VOOR HET EUROPEES MILIEUAGENTSCHAP

SOER 2015 to 2020

SOER 2020: framework for systemic analysis

Low-carbon economy

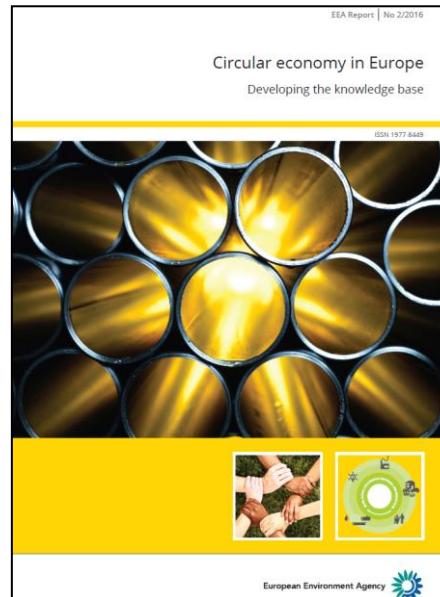

Circular economy

ONDERZOEK VAN HET ETC/WMGE VOOR HET EUROPEES MILIEUAGENTSCHAP

Nieuwe indicatoren voor Circulaire Economie

- **EEA** wil verder kijken dan wat beschikbaar is:
 - Nieuwe manieren om transitie naar CE te monitoren (**nieuwe indicatoren**)
 - Circular Economy rapporten
 - *EEA (2016). Circular economy in Europe. Developing the knowledge base. Report No 2/2016*

ONDERZOEK VAN HET ETC/WMGE VOOR HET EUROPEES MILIEUAGENTSCHAP

Policy questions related to progress towards a circular economy from a materials perspective

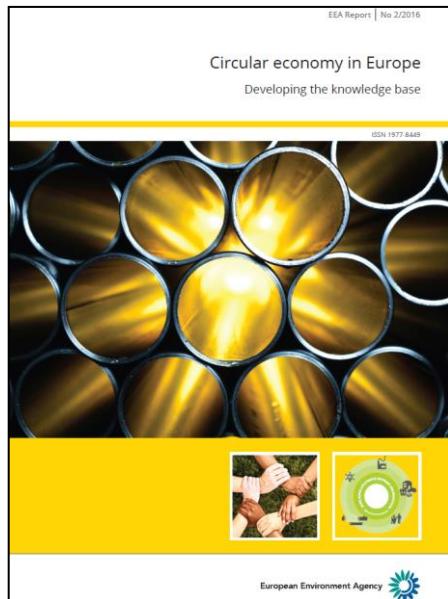
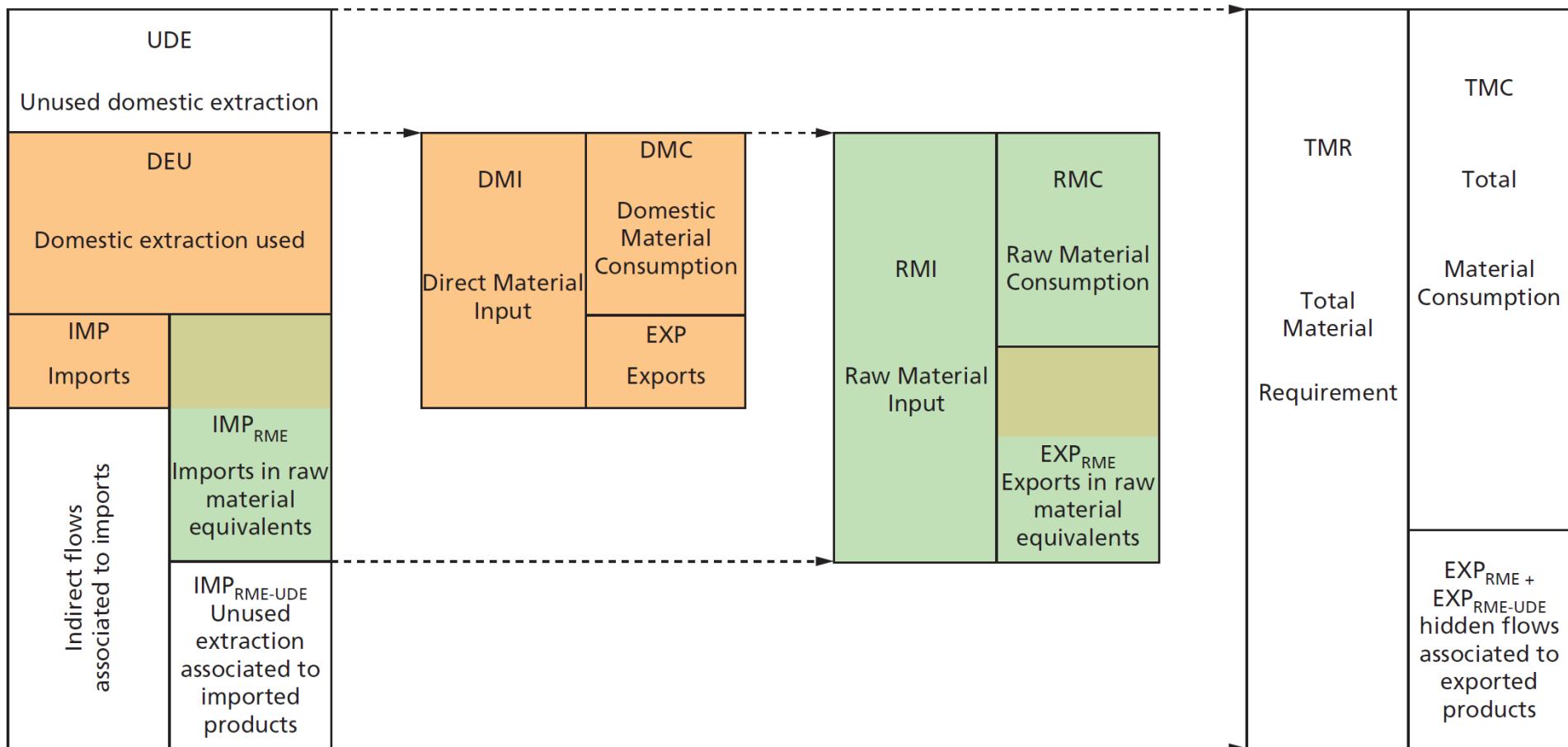

Table 3.1 Policy questions related to progress towards a circular economy from a materials perspective

Material input	Are Europe's primary material inputs decreasing? Are material losses in Europe decreasing? Is the share of recycled materials in material input increasing? Are the materials used in Europe sustainably sourced?
Eco-design	Are products designed to last longer? Are products designed for disassembly? Are recycled materials included in product design? Are materials designed to be recycled, avoiding pollution from recycling loops?
Production	Is Europe using fewer materials in production? Is Europe using a lower volume and number of environmentally hazardous substances in production? Is Europe generating less waste in production? Are business strategies shifting towards circular concepts such as remanufacture and service-based offers?
Consumption	Are Europeans switching consumption patterns to less environmentally intensive types of goods and services? Are Europeans using products for longer? Is European consumption generating less waste?
Waste recycling	Is waste increasingly recycled? How far do materials keep their value in recycling processes, avoiding down-cycling? How far is the recycling system optimised for environmental and economic sustainability?

INDICATOREN DOMESTIC MATERIAL CONSUMPTION EN RAW MATERIALS CONSUMPTION

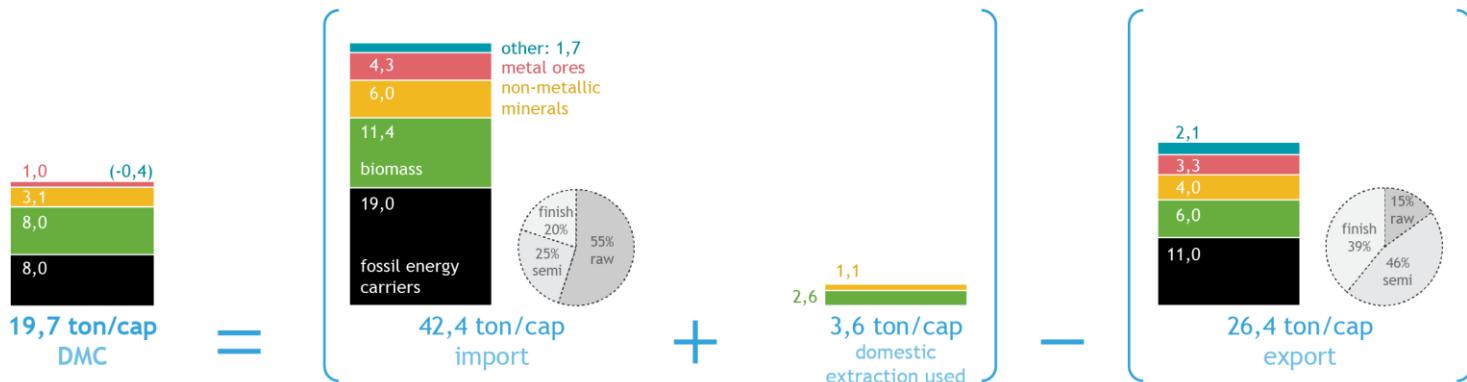

INDICATOREN DOMESTIC MATERIAL CONSUMPTION EN RAW MATERIALS CONSUMPTION

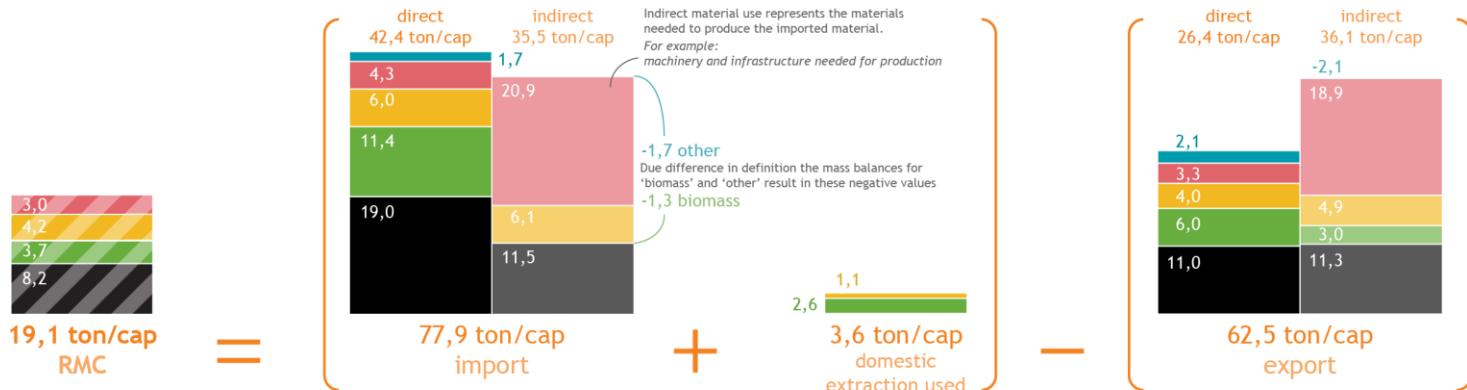
Vlaanderen heeft een open economie

Indirect materiaalgebruik gekoppeld aan fysieke materiaal- en productstromen is belangrijk

domestic material consumption (DMC): direct material use - 2015

raw material consumption (RMC): direct & indirect material use - 2015

source: Indicatoren voor een groene economie - Update van datafiche en Excelsjablonen DMC en RMC, in opdracht van Departement LNE, 2016; contact: an.vercalsteren@vito.be

ENKELE ALGEMENE CONCLUSIES T.A.V. INDICATOREN

- **Indicatoren en data hebben beperkingen:**
 - Een indicator is per definitie een imperfecte benadering van een complex gegeven
 - Disaggregatie van data sets tot op beleidsrelevant detail is moeilijk
 - Meeste datasets zijn imperfect en niet compleet
- **Hoe op te lossen?**
 - Set van complementaire indicatoren
 - Niet enkel focus op materiaalgebruik, recyclage, ...
 - Ook op andere milieu-impacten
 - Link met economische en sociale indicatoren
 - Indicatoren op verschillende niveau's:
 - Producten/materialen
 - Consumptiedomeinen/sectoren
 - Productie/consumptie
 - Geografische afbakening
 - Storytelling
- **Macro- en micro-indicatoren voor CE:**
 - Macro: voor lange termijn strategieën en focus op bepaalde domeinen/systemen
 - Micro: gerelateerd aan specifieke initiatieven om voortgang van industrie, burgers en overheden zichtbaar te maken (mogelijke bijdrage aan macro-indicatoren)

VRAGEN?

Contact:

An Vercalsteren, An.Vercalsteren@vito.be

Maarten Christis, Maarten.Christis@vito.be

“Not everything that counts can be counted, and not everything that can be counted counts”

(A. Einstein)

